

งูทางมะพร้าวลายขีด
Coelognathus radiatus (Boie, 1827)
Copperhead rat snake

งูทางมะพร้าวลายขีด – *Coelognathus radiatus* (Boie, 1827)

ลักษณะ งูขนาดตัวใหญ่ (จากปลายปากถึงรูท่อน 1,505 มิลลิเมตร และหางยาว 320 มิลลิเมตร) หัวยาว และส่วนของหัวกว้างกว่าลำคอเล็กน้อย ตาค่อนข้างใหญ่ ลำตัวยาว หางค่อนข้างสั้นและส่วนปลายหางเรียว ผิวหนังลำตัวมีเกล็ดปกคลุม เกล็ดบนหัวเป็นแผ่นกว้าง เกล็ดบนหลังทางส่วนต้นของลำตัวมีพื้นผิวเรียบแต่ทางด้านท้ายของลำตัวและด้านบนของหางมีสันเล็ก เกล็ดท้องขยายกว้าง เกล็ดใต้หางเป็นแถวคู่ เกล็ดรอบลำตัวในตำแหน่งกึ่งกลางตัวจำนวน 19 เกล็ด เกล็ดท้องจำนวน 236 เกล็ด และเกล็ดใต้หางจำนวน 82 เกล็ด

ลำตัวมีด้านบนของหัวสีน้ำตาลเหลือง มีเส้นสีดำพาดขวางบริเวณท้ายทอยลงไปที่มุมขากรรไกรและต่อไปทางด้านล่างของลำคอซึ่งเป็นเส้นหยักแล้วเลือน มีเส้นสีดำจากด้านท้ายตามาบรรจบกับเส้นสีดำที่พาดขวางท้ายทอย มีเส้นสีดำจากด้านท้ายของตาลงไปที่ด้านท้ายของขอบปากบน และมีเส้นสีดำจากด้านล่างของตาลงไปที่ขอบปากบนและต่อลงไปที่ขอบปากล่าง ลำตัวในช่วงต้น (ประมาณ 30 แผ่นเกล็ด) สีน้ำตาลเหลืองเหมือนกับสีบนหัว ต่อจากนั้นเป็นสีเทาดำไปตลอดความยาวลำตัว หางสีน้ำตาลอมเทา บนหลังในแนวกลางตัวมีแถบสีน้ำตาลจาง (3 แผ่นเกล็ด) พาดยาวประมาณ 2/3 ของความยาวลำตัวแล้วเลือน ด้านข้างลำตัวประมาณแผ่นเกล็ดที่ 30 มีแถบสีดำ 2 แถบ (แถบบน 3 แผ่นเกล็ด และแถบล่าง 1 แผ่นเกล็ด) พาดยาวประมาณครึ่งหนึ่งของความยาวลำตัว โดยมีสีเข้มชัดเจนทางส่วนต้นของลำตัวและจางลงตามลำดับไปทางด้านท้ายแล้วเลือน ใต้คางและด้านท้องสีขาวขุ่น ใต้หางสีขาวอมเหลือง

การแพร่กระจาย จีน เนปาล อินเดีย บังคลาเทศ เมียนมาร์ ลาว เวียดนาม กัมพูชา มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ในประเทศไทยพบทุกภาคของประเทศ ในพื้นที่สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราชพบในป่าเต็งรัง

พื้นที่อาศัย ตามพื้นล่างของป่า

นิสัย ออกหากินเวลากลางวันตามพื้นล่างของป่า ชอบหากินบริเวณพื้นที่ป่าที่อยู่ต่อเนื่องกับพื้นที่เปิดโล่งเล็กน้อยได้รวดเร็วมาก เมื่อถูกรบกวนจะพาดลำคอแบนข้างและขยายกว้าง ยกหัวและลำตัวส่วนหน้าขึ้นสูงจากพื้นดินและพับไป-มา ต่อจากนั้นจะยัดลำคอและพุ่งเข้าฉก ข้อมูลจากเอกสารระบุว่า มีพฤติกรรมแสร้งตาย (feigning death) คือ เมื่อถูกรบกวนและการชกกัดไร้ผล จะปล่อยของเหลวที่มีกลิ่นฉุนออกจากรูท่อน และเมื่อยังถูกรบกวนอีก จะพลิกลำตัวหงายท้องแล้วขดลำตัวเป็นวงและหยุดนิ่งคล้ายกับตาย ซึ่งไม่พบพฤติกรรมแสร้งตาย แต่พบการปล่อยของเหลวจากรูท่อนคือ เมื่อจับงูเฉพาะที่ส่วนลำคอและปล่อยให้ส่วนอื่นของลำตัวเคลื่อนไหวได้ งูจะบิดลำตัวพร้อมกับฉีดของเหลวสีเหลืองขุ่นกลิ่นฉุนออกจากรูท่อนปริมาณมาก

สถานภาพ เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตามกฎหมายกระทรวง พ.ศ. 2546 ที่ออกตามความในพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 และไม่มีสถานภาพเพื่อการอนุรักษ์ตามกฎหมายของ Office of Natural

Resources and Environmental Policy and Planning (2005) และตามเกณฑ์ของ IUCN (2008) ในพื้นที่สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราชพบได้น้อยครั้ง